

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД №РД26-2023/18.10.2023 Г.
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА
УМБАЛСМ „Н.И. ПИРОГОВ“ ЕАД , СОФИЯ

РЕЦЕНЗИЯ

проф. д-р Коста Василев Костов, дм, FCCP
професор по белодробни болести, консултант по белодробни болести
към Клиника по вътрешни болести на УМБАЛ „Св. Анна” гр. София

Относно обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“ по професионално направление 7.1. „Медицина“ и научна специалност „Педиатрия“ за нуждите на Клиника по педиатрия на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, съгласно обява в държавен вестник бр. брой: 46, от дата 26.5.2023 г. и на интернет страницата на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, чл. 60 ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД, София и съгласно решение на Научния съвет, протокол № 01-3/4.10.2023 год.

Процедурни въпроси

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „педиатрия“ е обявен по надлежния ред. За участие в конкурса са приети документите на един кандидат:

Д-р Снежина Михайлова Лазова, дм

Представените материали по конкурса са рецензирани въз основа на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение, и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на АД и Качествени критерии за развитие на академичния състав на УМБАЛ „Н.И.Пирогов“-София. Всички документи по конкурса, предоставени от кандидата отговарят на изискванията и са подкрепени с необходимия доказателствен материал.

Представяне на кандидата

Биографични данни, професионално развитие и квалификация

Д-р Снежина Лазова е родена през 1984г в град Петрич. Завършва средно образование през 2002 година, а през 2008 година се дипломира с отличие като магистър по медицина в Медицински Университет – София (Диплома №17596/2008г.)

От 2009 до 2013 година провежда своето практическо следдипломно обучение последователно в Клиника по педиатрия на МБАЛ „Токуда“ и в Клиника по педиатрия на УМБАЛ „Александровска“ и придобива клинична специалност „Педиатрия“ през 2013 година (Свидетелство 014259/2014г.)

През 2017 година защитава успешно дисертационен труд на тема „Клинично значение на функционалното изследване на дишането и атопичния статус при деца с астма“ и придобива образователната и научна степен „Доктор“, Диплома № 537Д, серия МУС №000603.

През 2017 година завършва магистратура по здравен мениджмънт към ФОЗ, МУ София, Диплома №039609/2017, а през 2020 година магистратура „Управление на клинични изпитвания“ (Диплома № 36034/29.03.2020).

От 2011 до 2018 година д-р Лазова работи в Клиника по педиатрия на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД последователно като лекар специализант, редовен, задочен докторант, лекар ординатор, специализант по детска пневмология и фтизиатрия. От септември 2017 година е хоноруван преподавател (асистент) към Катедра по Педиатрия на МУ-София за нуждите за обучение на студенти медици V-ти курс с преподаване на български и английски език. През 2020 година придобива втора клинична специалност „детска пневмология и фтизиатрия“ (Свидетелство № 24258/15.02.2021)

От 2018 година до момента е част от екипа на Клиника по педиатрия на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, където работи като лекар специалист по педиатрия и детска пневмология и фтизиатрия, а от 2021 год. и като главен асистент. През същата година д-р Лазова е избрана след конкурс за главен асистент към Катедра по здравни грижи към Факултета по обществено здраве към МУ „София“. От началото на 2023 година д-р Лазова е назначена и като утвърден изследовател към Медицински факултет на Софийски Университет в рамките на програма SUMMIT.

Д-р Лазова работи и като консултант по педиатрия и детска пулмология в доболничната помощ в МЦ „Кардиохелп“, МЦ „Пирогов“, а понастоящем в МЦ „ИНСПИРО“ и МЦ „Неоклиник“.

Д-р Лазова има научен и клиничен интерес в сферата на педиатрията, детската пулмология, алергология и функционална диагностика. Има теоретична и практическа следдипломна квалификация за компетентност в провеждането на спирометрия, отговаряща на световните стандарти (European Spirometry Driving Licence) с международен сертификат от Европейското респираторно общество (ERS). Взела е участие в редица международни курсове и практически уъркшопи, свързани с провеждането и интерпретацията на функционални белодробни изследвания (измерване на статични и динамични белодробни обеми и резистентност, клинична интерпретация; референтни стойности); кардио-пулмонални тестове; торакален ултразвук; неинвазивна апаратна вентилация в детска възраст, детска астма, инфекции на ДДП в детска възраст; педиатрична респираторна ресусцитация; неинвазивна апаратна вентилация в детска възраст. През 2022 година успешно се сертифицира в провеждането на абдоминална ехография (СДО, МУ София). Д-р Лазова участва регулярно в организираните от ERS академии по детска пулмология (Барселона 2015 година и виртуална 2023 година) и академия за белодробна структура и функция (виртуална 2023 година). Във виртуалната академия по детска пулмология на ERS през 2023 година д-р Лазова участва като модератор и активен участник в програмата с лекция, посветена на функционалната диагностика.

Д-р Лазова е провела практическо следдипломно обучение в Клиники по педиатрия в Германия (Клиника по педиатрия и юношеска медицина в много профилната болница Koblenz-Mayen, гр. Кобленц, през 2012 година) и Гърция (Университетската болница „Атикон“, Атина, през 2015 година), както и практически семинари по детска пулмология, алергология и имунология в Австрия (Залцбург).

Член е на Български Лекарски Съюз, Българска Педиатрична Асоциация, Българска Асоциация по Детска Пневмология и Фтизиатрия, Българското Дружество по Белодробни Болести, Европейска академия по алергология и клинична имунология (ЕААСИ) и на Европейско респираторно общество (ERS).

Кандидатът владее английски, немски и гръцки език, притежава необходимата компютърна грамотност.

Научно-изследователска и преподавателска дейност

Публикационна активност

В настоящия конкурс д-р Лазова участва с 54 пълнотекстови публикации и 3 глави от колективни монографии, всички реализирани след придобиване на научната и образователна степен „доктор“. 14 от тях са в списания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 35 са в български списания с научно рецензиране и 5 публикации в други печатни издания. Седем от публикациите са в списания с импакт фактор (Thomson Reuters). В повече от половината публикации след придобиване на ОНС "доктор", д-р Лазова е първи или последен автор (58%) и в 71% от публикациите с импакт фактор. Общият импакт на научните трудове е 112,212, като от публикации и доклади след защитата на дисертационния труд за ОНС „Доктор“ той е 45,092 (статии – 24,645, пълно текстови публикации е 19,94, публикувани доклади – 20,447).

Цитирания

Представена е официална цитатна справка от Централна медицинска библиотека, според която кандидатът има 21 цитирания в публикации, реферирани в SCOPUS (Elsevier) и 25 цитирания в Web of Science (Clarivate). В допълнение има и 9 цитата в публикации от други чуждестранни свободно достъпни онлайн източници (предоставени са доказателства). От репозиториума на ЦМБ са отчетени 22 цитирания (предоставен списък). Две публикации на кандидата са цитирани в университетски учебник.

Участие в конгреси и научни форуми

Д-р Лазова е взела участие с постери, постерни дискусии и доклади в 50 научни форума – 25 в България и 28 в чужбина, на които са представени 78 научни съобщения. За представяне на научни разработки в постерна сесия д-р Лазова е удостоена с две първи награди и една трета. През 2016 година е носител на Сребърен грант за участие и представяне в постерна дискусия на абстракта "Bronchodilator responsiveness after ICS treatment", ERS International Congress London 2016; двукратно носител на Travel Grant за участие в International Severe Asthma Forum - Manchester 2016 и Madrid 2018.

Участие в национални и международни научни проекти

Д-р Лазова е активен участник в седем научни проекта, финансирани от СМН на МУ -София. Шест от тях са по програмата ГРАНТ:

-“Генотип-фенотип асоциация на бронхиалната астма в детска възраст.” (отчетен с висока оценка)

- “Th17 лимфоцитна субпопулация и витамин Д при детска астма” (отчетен с добра оценка)

- „Изследване на серумни антитела срещу *Pseudomonas aeruginosa* при пациенти с муковисцидоза и сравнение на резултатите от стандартно микробиологично изследване на секрети от дихателните пътища“ (отчетен с висока оценка)

- “Изследване на белодробната функция при деца със сколиоза” (отчетен с висока оценка)

- „Динамичната картина на респираторните пневмококови инфекции при деца след въвеждане на рутинна пневмококова ваксинация в България” (отчетен с висока оценка)

- „Назофарингеален микробиом при деца със сколиоза“ (отчетен с висока оценка)

- „Изследване на дишането при жени в трудоспособна възраст (18-64 години) от сферата на здравните грижи“ (отчетен с висока оценка)

И един по програма МЛАД ИЗСЛЕДОВАТЕЛ (“Определяне атопичния статус на деца с астма и измерване температурата на издишания въздух за мониториране на възпалението на дихателните пътища и нивото на контрол.”), отчетен с отлична/висока/висока оценка.

Д-р Лазова е отговорник и на два научни проекта към Научното звено на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ на тема „Проучване на здравните рискове от приема на енергийни напитки при деца и подрастващи“ и „Проучване на клиничко-лабораторните характеристики на деца с Мултисистемен инфламаторен синдром (MIS-C)“.

Д-р Лазова участва и в международен мултидисциплинарен проект - Improving Training for Nursing Clinical Pathways (AGILITY) по програма „ЕРАЗЪМ+КА2010 „Подобрение на обучението на медицински сестри по клинични пътеки“ с участници Медицински Университет София, Факултет по обществено здраве и Каподистрийски университет Атина

Представени статии вместо хабилитационен труд

За участието в настоящия конкурс д-р Лазова представя 10 статии и 2 глави в книга, както и 3 абстракта от участия в международни конгреси публикувани в списания с импакт фактор. Общият брой точки на 12-те пълнотекстови публикации е 385,8 точки и надхвърля необходимия минимум от 100.

Публикациите могат да се обединят в две направления – хронични белодробни заболявания (бронхиална астма, муковисцидоза) и остри респираторни инфекции при децата с фокус върху сезонните респираторни вируси, включително SARS-CoV2, RSV, Восavirus и други типични и атипични бактериални причинители. Статиите, посветени на редкия мултисистемен инфламаторен синдром (MIS-C), асоцииран с прекарана коронавирусна инфекция, демонстрират добро теоретично и клинично познаване на общопедиатричната патология и мултидисциплинарната ѝ интеграция.

Оценка на научните трудове на д-р Лазова за цялостното ѝ академично развитие

Д-р Лазова защитава дисертационен труд на тема „*Клинично значение на функционалното изследване на дишането и атопичния статус при деца с астма*“. Съществена част от научните разработки и публикации на д-р Лазова са фокусирани върху бронхиалната астма във всички възрастови периоди на детството. Особено внимание се обръща на практическото приложение на функционалното изследване на дишането (ФИД) в процеса, както на диагноза, така и на лечение и мониториране на заболяването. Освен конвенционалната спирометрия (изходна и след приложение на бързо действащ бета агонист), кандидатът прилага и нови алтернативни методики за

ФИД при децата в предучилищна възраст – метод на форсираните осцилации (Forced oscillation technique, FOT).

Публикации на д-р Лазова може да се обобщят в няколко тематични направления:

- Бронхиална астма в детска възраст
- Функционално изследване на дишането
- Имунологични аспекти на детската астма и хроничните белодробни заболявания
- Вирусология и молекулярна диагностика на респираторните инфекции
- Микробиологични аспекти на муковисцидозата и хроничните белодробни заболявания
- Коронавирусна инфекция в детска възраст
- Мултисистемен инфламаторен синдром при деца
- Ваксинопрофилактика в детската възраст и динамика на пневмококовите заболявания в детска възраст
- Протрахиран бактериален бронхит и хронична влажна кашлица в детска възраст
- Клинични аспекти на педиатрията и детската пулмология

Функционалната диагностика на белодробните заболявания е тема от значим научен и практически интерес за кандидата. Голяма част от публикационната активност е посветена на различните методики за ФИД при деца в предучилищна и училищна възраст и правилното им приложение като индикации, техника и качество на изпълнение, подбор на референтни стойности, безопасност и правилна интерпретация на резултатите. Освен при деца с бронхиална астма, кандидатът прилага методите на ФИД при оценка на белодробната функция при деца с гръбначни изкривявания и деформации на гръдната кост (сколиоза и пектус екскаватум).

Научната работа на д-р Лазова включва и задълбочен теоретичен анализ на имунологичните аспекти на бронхиалната астма, муковисцидозата и други хронични белодробни заболявания, както и анализ на експресия на MCP-1/CCL, нива на витамин Д и охарактеризиране на Th17 лимфоцитите.

Съвместно с вирусолози от националната референтна лаборатория по грип и ОРЗ, начело с проф. Корсун, като и педиатри от УМБАЛ „Александровска“ и УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ д-р Лазова работи активно за набиране на проби за провеждане на сентинелни проучвания на етиологичния спектър на сезонните ОРЗ със

специален фокус върху клиничните и епидемиологичния изяви на грип, RSV, бокавирус и SARS-CoV2.

Д-р Лазова участва в научни разработки на микробиологичните аспекти на муковисцидозата и хроничните белодробни заболявания.

Като член на екипа на Клиника по педиатрия на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, работещ успоредно и в Мултипрофилното детско спешно отделение на Болницата, д-р Лазова участва активно в посрещането на първата вълна пациенти с Ковид-19 инфекция, както и в хода на последващите епидемични пикове по време на пандемията. Клиничният опит, натрупан при работата с амбулаторни и хоспитализирани деца, включително реанимационни, е споделен на научни форуми и обобщен в публикации, реализирани в реферирани и нереферирани научни списания с научно рецензиране.

Д-р Лазова проявява клиничен и научен интерес към пневмококовите заболявания в детска възраст и протичането на пневмониите при деца преди и след Ковид-19 пандемията, както и динамиката на инвазивните пневмококови инфекции преди и след въвеждане на конюгираната пневмококова ваксина в имунизационния календар на Р. България.

Учебно-преподавателска дейност

Д-р Снежина Лазова има 10-годишен преподавателски стаж. В началото на своя преподавателски стаж е бил хоноруван преподавател на български и англо-говорящи студенти по медицина V-ти курс към МУ София, Медицински факултет през академичната 2017/2018 година, обучение на стажант лекари с обща учебна натовареност 195,1 часа; От 2019 година обучава в качеството си на хоноруван преподавател към МУ София, Факултет по обществено здраве, а от септември 2020 е и главен асистент. За периода 2019-2023 година провежда лекционен курс семинарни упражнения на студенти по следните специалности – „медицинска сестра“, „акушерка“, „управление на клинични изпитвания“, „кинезитерапия“, „лекарски асистент“ към Факултета по обществено здраве, МУ София с обща натовареност за последните 3 години – 125 часа/годишно.

От 2020 година е избрана за главен асистент в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, където провежда лекционен курс на медици по спешна медицина, ръководи студентски летни стажове/практики и се изявява като лектор на студенти IV курс

профил Спешна медицина с общ хорариум (6 учебни часа лекции, 20 учебни часа практически упражнения).

Д-р Лазова е ръководител на двама специализанта по педиатрия, зачислени към Клиника по педиатрия на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“.

За 2021/2022г. и 2022/2023 г. има обща учебна натовареност общо 250 часа от ФОЗ и 20 часа практически и 6 часа лекции в УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“.

Лечебно-диагностична дейност

Д-р Лазова е изграден клиницист с 15 години стаж в педиатрията и детската пулмология. В своя професионален път трупа опит във водещи клинични звена в България и чужбина, който прилага в работата си, както в болничната, така и в доболничната помощ. През годините на работа д-р Лазова не спира да актуализира и надгражда своите теоретични и практически познания чрез различни форми на следдипломно обучение и да ги прилага в ежедневната си клинична практика, както и да ги предава на студенти, стажанти и специализанти в преподавателската си дейност. По време на работата си в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ натрупва опит и в спешните състояния в педиатрията и диагностично-консултативния, терапевтичен и организационен процес в мултипрофилно и мултидисциплинарно спешно детско отделение. Д-р Лазова има добри комуникативни и организационни умения и способност за работа в екип, което е важна предпоставка за успешно продължаване на нейното професионално развитие.

Обобщение

Съответствие с изискванията на Приложение 3 на Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности за заемане на академична длъжност "доцент", Професионално направление 7.1. Медицина - медико-клинична област:

Показател	Минимални изисквания - брой точки	Брой точки на база представени доказателства на Д-р Снежина Михайлова Лазова

Показател група А	50	50
Показател група В Хабилитационен труд – монография/10 статии	100	385,8
Показател група Г	400	487,15
общ брой статии	25	54
статии с импакт фактор	5	7
Показател група Д	300	645
Цитирания в чужди списания	10	34
Цитирания в български списания	5	24
Показател група Е	80	205
участия в проекти	1	8+1
научна специалност	1	2
участие в учебник, учебно пособие		
Обучение специализанти, докторанти, стажанти	да	да
Преподавателска дейност	420	441
учебна натовареност	220	141
асистент	200	300
НАУЧНА	930	1772,95
ПРЕПОДАВАТЕЛСКА	420	441
ОБЩО	1350	2213,95

Заклучение

Д-р Снежина Михайлова Лазова е опитен клиницист и широкопрофилен преподавател с отлична езикова подготовка, с потвърдени от научните й публикации изследователски интереси в педиатрията, с фокус върху детската пулмология. Има натрупан опит в изучаване на клиничните и епидемиологични характеристики на респираторните инфекции в детска възраст, клиничните и функционални

характеристики на детските болести и по-специално на детската астма, спешните състояния в педиатрията. Нейният опит е споделен с научната общност в достатъчен обем научни публикации в реферирани медицински журналы, което доказват представените статии на конкурса. Важен аспект на представената кандидатура е и натрупаният специализиран преподавателски опит на различни нива и профили на преподаване. По показателите за оценка, в съответствие с изискванията на Приложение 3 на Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, за заемане на академична длъжност "доцент" в медико-клинична област, д-р Снежина Лазова отговаря на всички отделни оценъчни показатели, като общата оценка е почти два пъти по-висока от минимално необходимата за конкурса, с определен превес на научните показатели, които надхвърлят двукратно минималните изисквания – 1772 при минимум необходими 930.

В заключение на направения анализ от научната и преподавателски дейност на кандидата, д-р Снежина Лазова значително надвишава минималните изисквания и напълно отговаря на всички задължителни условия към научната и преподавателската дейност за заемане на академична длъжност „доцент” в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“ по професионално направление 7.1. „Медицина“ и научна специалност „Педиатрия“, посочени в Приложение №3 на Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

Въз основа на гореизложеното препоръчвам на членовете на научното жури, назначено със №РД26-2023/18.10.2023 г. на Изпълнителния директор на УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ ЕАД, София, да присъдят на Д-р Снежина Михайлова Лазова, дм, академичната длъжност „доцент”, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, по професионално направление 7.1 Медицина за нуждите на Клиника по педиатрия към УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД.

28.11.2023 г

Гр. София

Проф. Коста Костов, дм FCCP

/подпис/

